

SCÉNÁŘ

Pamětnice Irena Gujdová nám povypráví o běžném životě člověka za minulého režimu. Názory pamětníků na tuto dobu se liší. Poměr cen a kvality byl na jiné úrovni než dnes. Zboží bylo mnohdy nedostatkové a v porovnání se mzdou často výrazně dražší.

Úžasný. Úžasný. Určitě, říkám za dvacku jsem měla na svačinu i cigarety, ale dneska si za to nekoupíte vůbec nic. Tak možná housku. No ale. To je tak všechno.

Čekací lhůty na byty byly před rokem 89 velmi dlouhé, a v jedné bytové jednotce žilo i několik generací. Státní pomoc ale fungovala. Dnes má člověk nesrovnatelně větší možnosti o svém bydlení rozhodovat sám.

Když to vezmu jako z pozice vás mladých tak je to. Když se vdá, ožení, nemá nic. Co si nenašetří, nemá. My jsme měli. Podali jsme si žádost na byt, třeba jsme čekali dva, tři, čtyři, pět let, ale ten byt jsme dostali. Potom byly novomanželský půjčky, takže ta výpomoc těm mladým byla o hodně lepší než teď.

Lékařská péče je dnes na vysoké úrovni, ačkoli často obtížněji dostupná. V 80. letech bylo znečištění ovzduší zde na severu Čech obrovským problémem. Protesty matek v Teplicích byly jedním z prvních signálů pozdějšího pádu komunismu.

Dřív nebyla nouze o doktory. Kamkoli člověk šel, tak ho vzali. Jesle, školky, šli nám vstříc. Takže máma, když chtěla jít do práce, po roce po dvou letech mateřský, tak šla do té práce.

Styl oblékání mladých lidí prošel velkým vývojem, a to, co dnes běžně nosíme do školy, bylo dříve volnočasovou módou.

Chodili jsme taky v teplákách, ale ne do školy. Chodili jsme v zašíváných věcech, ale ven. Do školy, do města jsme chodili slušně oblečení. Ne žádný roztrhaný džíny. Já chápu, že je to móda, ale ono všechno má svoje hranice.

Pamětnice se o politickou situaci v roce 89 nezajímala - manžel byl jiného názoru. Tento příklad demonstruje nesourodé vnímání totality i v rámci rodiny. Často zmiňované zvuky cinkajících klíčů tak mohly vést k rodinným rozkolům.

Můj manžel, kdyby mohl, tak tam snad bude cinkat snad i nohama, ale v té době já jsem ...prostě...tak nějak jako...já věřím na tu předtuchu. A říkám, ty tady cinkáš, chceš cinkat klíčkama. Joo, ať schoděj oponu, ať jsou volný hranice. A říkám, ty se za ty hranice v životě nepodíváš, protože budeš rád, když budeš mít na chleba.

I když nemusíme s názory paní Gujdové nemusíme souhlasit, jsou její vzpomínky na život v komunismu autentické.

Toto byly vzpomínky a názory naší pamětnice, paní Ireny Gujdové na život dnes a v období komunismu.